

Az a szán-
 an kellene
 nddal. De
 zás, addig
 üldeni. —
 sabb mint
 esett olvas-
 minden-
 sap felém.
 ne óvatos-
 tnek annyi
 ak eleget
 rálóban ré-
 hugocskád
 e. A pályá-
 minthogy
 es, hogy a
 er Pista.
 hetel, hogy
 jtvényt. De
 a szerencse,
 Csalódló ha
 azis utazá-
 fogjál bele
 aki ott, ahol
 ásával meg-
 t jártam a
 álom, hogy
 itam volna.
 gy darabig
 evő érdek-
 viselt dol-
 ladtát, mely-
 is kaphatsz
 yat kapsz-e
 nótád van
 ar a rigó,
 en hengert
 s, hogy az
 pintyökének
 nótát meg-
 a harang-
 pesten, hogy
 k harangot.
 harangról
 ek. De hát
 (sak testben)
 művelt szü-
 met költőnek
 nellőzöm. —
 ató, a fordí-
 s változta-
 e Mariska.
 el viszonzó-
 — Több le-

JÁVOR ÉS MAKI. (Lásd a 231. lapon.)

MIKOR ÉN KIS NAGYBÁCSI VOLTAM.

— Elbeszélés. —

(Számos képpel.)

(Folytatás.)

MÁM kissé boszankodott, de aztán inkább nevetett rajta s azt mondogatta, hogy szemet kell hunyni, vagyis inkább a füleket kell bedugni; az ilyen öreg néniknek sokszor vannak efféle alkalmatlan kegyeltjeik. Én azonban meg akartam próbálni, nem lehetne-e Mopszi urat kigyógyítani ebből a keserves nótázásból. Egy napon tehát, mikor csak magam voltam vele a szobában s Mopszi ismét rákezdte, fogtam egy pálczát és ráütöttem a Mopszi kövér hátára. Csak azt értem el vele, hogy még kétségbe-ejtőbben vonított, mire én újra fölemeltem a pálczát, hogy ismételjem az orvosságot. De épp ebben a pillanatban jelent meg az ajtóban Terézia néni s leirhatatlanul kemény pillantást vetett reám. Mopszi elhallgatott, én pedig ugyancsak megijedtem. Hebegve próbáltam magyarázni, hogy Mopszi minden ok nélkül sivalkodott, el akartam csitítani.

— Azzal, hogy verted szegénykét? szolt a néni szigorú hangon. Hát ha neked bajod van, azt szeretnéd ha veréssel segiténének rajta?

Es még azon a napon volt alkalmam hallani, amint a néni azt mondta a mamának, hogy különféle hibákat kezd bennem látni; azt is, hogy kegyetlen vagyok; mert aki nem szereti, hanem kinozza a szegény ártatlan állatot, az rossz szívü, kegyetlen.

Ez a vád nagyon bántott és keserített, mert nagyon igazságtalan volt. Dehogy nem szerettem én az állatokat! És dehogy kinoz-

tam valaha csak egyet is! És Mopszival is, a sikertelen gyógyítási kísérlet daczára, a lehető legjobb barátságban maradtunk. Egy csibe-czomb és egy czukor-darab tökéletesen kiengesztelte Mopszit; semmi jelét sem adta, hogy neheztelne azért a kis pálczáért, sőt valahányszor megpillantott, élembe sietett — már amennyire sietni birt — és lefeküdt, várva, hogy a füle tövét meg a kövér hátát vakarjam, amiért aztán nagyon nyájasan és hálásan pillantott reám. Szóval, teljesen hiszem, hogy Mopszi urnak ama kellemetlen kis eset után is megmaradt a jó véleménye felőlem; ámde Terézia néni most már, úgy látszik, nem bizott meg egészen a Mopszi orrában, hogy kiszimatolja az emberről, jó-e vagy sem. Inkább a maga szemével nézegetett szét, meg kérdzősködött, puhatolózott, és ha valamit nem talált helyesnek, azt mindjárt kereken meg is mondta az én szüleimnek is, Dini sógoréknak is.

Nagyon kíváncsi volt kiváltképen arra, hogy mit csinálok egész nap. Akkoriban épp nagy vakáció volt, hát persze, valami sok hasznos munkával nem számolhattam be, mikor esténként vallatóra fogott, hogy mit csináltam. Egészen így volt Mimike is, azaz még rosszabbul. Mert nekem még csak megbocsátott a néni valahogy, ha elmondtam, hogy labdáztam, a mezőn jártam, a patakban gázolva rákot kerestem s más efélét; de mikor Mimikére került a sor, veszedelmesen össze ránczolta a homlokát, mert hát Mimike mind éppen azt beszélte el, amit én; igen természetes, mert mindig együtt voltunk. Szüleink ebben nem láttak bajt, de a szigorú Terézia néni egyszer így szolt a szüleimhez és Dini sógorhoz:

— Nincs ez rendjén, Mimike már nagyocska leány, nem helyes, hogy naphosszat csupa olyan dolgokkal töltse az idejét, mint az ilyen siheder fiu. Meglássátok, egyszer még baj lesz belőle és csodálom, hogy már eddig is nem keveredtek valami nagyobb zavarba.

Nem igen szerettem, hogy erről kezd beszélni. Mert hát tudjátok, voltak bizony holmi kis kellemetlen kalandjaink. Csak-hogy a néni ezeknek nem hallotta a hírét.

Még veszedelmesebbnek láttam a dolgot, mikor észre vettem, hogy sem apácskám, sem Dini sógor nem igen mondanak ellent a néninek, sőt Dini sógor félig nevetve, félig komolyan így szólt:

— Ami azt illeti, bele keveredtek bíz' ők már elég bajba, de nem éppen rosszaságból. Legutóbb már nekem is kétségem támadt, valjon Mimike elég bátorságban van-e az ő kis nagybácsija társaságában.

— Gyönyörű nagybácsi! szólt keményen a néni. Nagybácsi, aki még az iskola padján sem ült. Igaz! Hát mi is a tervetek ezzel a fiuval? Hogy fogja ezentul folytatni a tanulást?

— Még nem határoztuk el, szólt a mamám. Eddig itthon tanult s a szomszéd városban tette le a vizsgálatot, még pedig jó sikerrel.

— Az nem ér semmit! mondta rá kereken a néni. A fiu legyen fiuk közt, versenyezzen velök, járjon nyilvános iskolába, ne pedig leányos játékokkal töltse itthon az idejét, mert így soha sem lesz belőle igazi férfiú. A leányt pedig leányok közé kell adni valami jó nevelő-intézetbe.

— Gondoltunk már efféle, szólt apám. De a gyerekek nagyon szeretik egymást, nem akartuk őket egymástól elválasztani. No, majd meggondoljuk.

Ez a »meggondoljuk« kissé megvigasztalt, de egyuttal mégis nyugtalanított. Mert hátha csakugyan meggondolják, és úgy találják, hogy a néninek van igaza: azt teszik, amit ő tanácsol!

Busan bujtunk össze Mimikével és tanakodtunk a veszedelemről, mely fenyegetni kezdett. Mert az nekünk valóságos nagy veszedelem képeben tünt föl, ha el köllene válnunk. Eddig még soha sem gondoltunk rá s úgy képzeltük, hogy örökre úgy marad mint eddig, hogy mindig együtt fogunk játszani.

— Nem is lesz abból semmi! szólt Mimike kissé daczosan. Majd fogok én kérni, könyörögni addig, míg végre is azt határozzák, hogy nem küldenek el téged hazulról. Mintha bizony itthon is nem tanulhatnál eleget.

— Persze! Nem is félnék én, csak a néni ne volna itt!

— Igaz, ez nagy baj. Iparkodunk kell, hogy a nénit is megnyerjük. Nagyon a kedvében fogunk járni.

Eddig is tettük, de most már valósággal lestük minden szavát. És még az nap el is lestünk valamit, amivel, úgy hittük, ugyan-csak meg fogjuk nyerni a néni tetszését.

A tornáczon üldögéltünk mindnyájan, mikor a néni valami kis bogárkát verdesett le a ruhájáról. Nagyon ijedős volt s akár milyen ártatlan bogárkától is megrezzent. Aztán panaszkodott, hogy a szobájában is mindenféle bogár-kuszik-mászik; éjjel az ágyán, a kezén-arczán sétálnak, ettől pedig ő nagyon borzad.

— Ártatlan bogárkák azok, mondá apám; a nyitott ablakon át tévednek be nappal. Csak úgy lehetne segíteni, ha mindig zárva volna az ablak.

— Az nem lehet! A jó, tiszta levegőt szeretem. Épp az a baj, hogy nem lehet segíteni.

Nekem ekkor hirtelen nagyszerű eszmém támadt. Hogy ne lehetne segíteni? Lehet bizony, és én tudom is, hogyan. Félre hívtam Mimikét és közöltem vele, hogy könnyen segíthetünk a néni baján. Majd meg fog ám dicsérni.

— De mivel segíthetnénk? kérde Mimike kíváncsian.

— Hát a sündiszócska? Össze szedi az mind a bogarakat, ha ott lesznek a néni szobájában.

— Igaz a! Jaj de okosat gondoltál!

— Ugy-e! Titokban beviszszük oda a kis sünt. Kissé bajos lesz ugyan, mert nekem nem szabad ott járnom a néni szobájában.

— Majd beviszem én. Nekem szabad. Meglásd, úgy becsempészem, hogy senki sem veszi észre.

Azonnal fölkerestük a kis sünt a konyhában és elfogtuk. Szokása szeriut rögtön össze gömbölyödött s bekötöttük kendőbe, úgy hogy akár kezünkben tarthattuk, mégsem tudhatta senki, mi van a kendőben. A szobánkban helyeztük el és lestük a jó alkalmat, mely nem sokára szinte kínálkozott. Este ugyanis, amint vacsora után még sétálgattunk, Terézia néni azt mondta, hogy kissé hűvös az esti szellő, jó volna, ha kendője itt volna.

— Majd én kihozom, kedves néni, szólít a furfangos Mimike gyorsan. Tudom, hol tartja.

S már futott is. És néhány perc múlva vissza tért a kendővel, nekem pedig diadalmasan sugta:

— Benn van! A pamlag mögé fektettem. Onnan majd előbuvik éjjel.

Teljesen meglepődve jeles tervünk eddigi sikerével, nyugodtan mentünk aludni. Előre is örültünk, hogy fog majd a néni dicselkedni és csodálkozni, hogy már nem csuszna-másznak bogarak a szobájában és hogy fogjuk mi majd elmondani, mily elmés módon segítettünk a bajon.

De hát arra a dicséretre bizony nem került rá a sor. Egészen más valami lett belőle. Ember tervez, Mopszi végez.

Én már jó verset alhattam, mikor hirtelen nagy zajra, morgásra, sikoltozásra ébredtem föl. Hamarjában azt hittem, ég a ház! Ijedten ugrottam ki az ágyból, magamra kaptam valami ruhát és futottam a mamámhoz, hogy felköltsem. De már ő is talpon volt, gyertyát gyújtott és szintén ijedten találgatta, mi lehet az?

Épp ekkor hangzott fel az a mindnyájunk előtt jól ismert szörnyű vonítás, melyet Mopszi ur szokott hallatni, mikor valami nincs kedvére.

— Ó, hiszen csak a Mopszi sivalkodik, mondám bosszusan. Tisztán hallatszik a néni szobájából.

— Igen, de a néni is sikoltoz, felelé mamám. Ott valami nagy baj eshetett.

Siettünk segítségére és csakhamar kiderült a nagy zenebona oka. Amint beléptünk, Terézia néni a takaróba burkolózva, halálos-halóványan, reszketve ült az ágyában, közel az ágyhoz pedig tüszkölve, vonítva ült Mopszi, véres foltokkal az orrán.

— Az Istenért, mi történt? kérde anyám.

— Mi baj? Az, hogy talán el is tört a kezem . . . ezek a gyerekek követtek el valami vásott csmyt ellenem!

Én olyan ámulattal és ártatlan képpel hallgattam ezt, mint a kinek teljesen tiszta a lelki-ismerete; de bezzeg ugyan csak leesett az állam, mikor a mamám újra kérdezte, hogy hát mi történt, a néni pedig így szólt:

— Az történt, hogy valami vadállatot csempésztek be ide a szobámba. Nem tudom, micsoda, de a félhomályban is láttam. Mopszi vette észre és bátran üldözőbe vette... de valami veszedelmes fenevad lehet, mert szegény Mopszi, amint közelébe ért, fájdalmasan fölvonított és ni... csupa vér az orra, szája! Az a fenevad megmartha! Én meg, amint fölriadtam, szörnyen belevágtam a kezemet a falba... Oh!

— De hát hol az a vadállat? kérde mamám

— Mintha amott látnám leskelődni a szék alatt.

Oda néztünk s hebegve, zavartan kiáltottam fel:

— A sündisznócska!

— No, az nem veszedelmes, szólt mamám.

Mopszinak persze össze szurkálhatta a tövisével az orrát, de különben ártatlan jószág.

— Ártatlan!

Ártatlan! kiáltott haragosan a néni. De hogyan került ide?

S merően rám nézve, világosan leolvashatta zavart arcomról, hogy tudok róla valamit. Szigorúan rám kiáltott:

— No, csak valld meg rögtön, hogy a te csinyed, te hoztad ide.

— Hozni ugyan nem én hoztam ide... de izé... én gondoltam... hogy... én jót akartam...

... NAGYON KOMOLYAN NÉZETT RÁ. (Lásd a 230. lapon.)

Nagy nehezen, akadozva elmondtam valahogy, milyen jó szándékból került a süni ide. De a néni haragosan szólt:

— Szép mesét eszeltél ki. Csakhogy az ilyen furfangoskodással még tetézed a hibádat, mert aki őszintén megvallja bűnét, könnyebben nyer bocsánatot. Majd holnap beszélünk még róla; most hamar hideg vizet a kezemnek! Te elmehetsz!

Lesujtva, elkeseredve tértem vissza ágyamba. Ime, mi lett a jó szándékból! Még bűnösnek, vásott ficzkónak tartanak. És reggel... mi lesz majd reggel? Ez a kegyetlen néni még azt fogja kívánni, hogy megbüntessenek... pedig szüleim engem soha sem büntettek; elég volt, ha komoly szóval figyelmeztettek. De most talán még azt is megteszik Terézia néni kedvéért. És ha csak engem érne a büntetés, hát Isten neki!... de szegény Mimike is belekerül a bajba.

Mimike nem került ugyan egészen bele, de rajtam csakugyan megesett a szégyen, hogy büntetést kaptam. Reggel legelőször is azt tudtam meg az öreg Ágnes dadától, hogy Terézia néni alig birt fölkelni az ágyból, nagyon fáj a keze, bár szerencse, nincs eltörve. De felkötvé kell hordania. Aztán apácskám hívott maga elé és szigorúan rám parancsolt, hogy őszintén valljak meg mindent. Elmondtam az igazat s apácskám hitte is, mert jól tudta, hogy mindig igazat mondok. Mialatt beszéltem, néha mintha nagy kedve lett volna nevetni; de aztán mégis komolyan mondá:

— Hiszem, hogy minden úgy van, csakugyan jót akartatok. De a néni keze bánta meg. Hát, fiam, ezt nagyon oktondi módon eszelted ki. Meg köllött volna gondolnod; hogy akárki is megriadna, ha éjjel valami idegen nagyobbacska állat szaladgálna a szobájában. Arra is kellett volna gondolnod, hogy ott van az a Mopszi kutya és

bizonyosan zenebonát csinál. S még ha terved a legeslegjobb lett volna is, akkor sem lett volna szabad titokban csinálnod. Büntetésül ma szoba-áristomban maradsz.

Röstelkedve pironkodtam, de aztán megcsókoltam atyám kezét s őszintén mondtam:

— Igaz, apácskám; oktalanság volt amit tettem. De igazán csak én magam vagyok hibás, Mimike nem oka semminek, nem érdemel büntetést.

— Az az ő mamája dolga, de azt hiszem, nem is kap büntetést, mert hiszen ő benned bizott meg: azt hitte, nagy fiu létedre tudod, mit csinálsz.

Mimike azonban nem nyugodott meg a dologban. Mikor megtudta, hogy én büntetést kaptam, roppantul elkeseredett az ő jó szivecskéje és egyuttal daczos vakmerőség szállta meg. Berontott a szobába, hol mamám a nénival ült, és — mint én aztán később megtudtam — kereken szemébe mondta a néninek, hogy nem szép tőle, ha jó szándékunk miatt büntetést kíván; s ha már engem büntetnek, hát ő osztozni kíván benne, mert ő vitte be a sündisznócskát a szobába. Terézia néni nagyon komolyan nézett rá, (Lásd a képet a 229. lapon.) és csak annyit felelt:

— Nagyon szép, mondhatom. A sündisznócska históriájáért nem érdemelsz ugyan büntetést, mert te még csakugyan nem tudhattad, mit csinálsz. De mostani viseleted, — no, az csakugyan megérdemelné a büntetést.

Ezalatt bejöttek a szobába apám és Dini sógor, meg Janka nénikém, és megtudván a dolgot, komoly szavakkal figyelmeztették Mimikét illetlen viselkedésére. És ekkor történt aztán az, amit később este Mimike nagy szomorúsággal, ijedezve beszélt el

nekem s ami nagy rettegésbe ejtett mindkettőnket. A néni ugyanis oda fordulva apámhoz és Dini sógorhoz, így szólt:

— Látjátok, hová vezet a fiu társasága és példája? Hiszitek, hogy ez jó lesz így?

Apám is, Dini sógor is nagyon elkömlölyödtak.

— Csakugyan igaza van, kedves néném, szólt apám. Bajos őket tovább együtt hagyni.

— Magam is azt hiszem, szólt Dini sógor.

Ebből világosan érthettünk annyit, hogy szüleink most már komolyan gondolni fognak arra, hogy minket elválasszanak.

— Ó, az a haszontalan Mopszi! kiáltottam mérgesen. Ha nincs ott, a néni föl nem ébred és nincsen semmi baj! Azaz persze ... jobb lett volna, ha nekem több az eszem és bele sem fogunk. Most már vége!

— Azért sincs vége, szólt Mimike daczosan. A néni már nem sokára elmegy ... én majd megkérlelem apácskát, hízlegek neki ... te is úgy teszel apácskáddal ... a mamánk pedig ... ó, azok a mi pártunkon lesznek, majd meglátod. Tudom én azt, mennyire szeretnek minket.

Ebben még csakugyan reménykedhettünk egy kicsit és így egyelőre meg is nyugodtunk.

(Vége következik.)

JÁVOR ÉS MAKI.

— *Kutya-majom-történet.* —

(Képpel a szemlapon.)

KRIKK! ... még te mersz felém kapni?

Adta ronda elje!

Nem tudod, hogy én vagyok a
Gazdámnak kedveltje!?

Messze földről hozott engem:

Ceylon szigetéről;

Hazájába, a házába,

Erdekes vendégül.

Parádénak, dísz-darabnak,
Ritka ékességnek,
Kit uri nép s parasztok is
Csodálkozva néznek.

Megbámulnak hátul, szemközt,
Megbámulnak szélről —
Mert az ember atyjafia
Vagyok szegről-végről.

Szabadjára adta nekem
A házát egészen —
Hogy mersz hát belém ragadni
Ily kutya-merészen?

JÁVOR.

Makogatsz én tölem maki —
Lehetsz kényes, hetyke;
Röföghetsz rám mint a sertés,
Mekeghetsz mint kecske.

Ember-atyafisággal
Ne légy igen nagyra:
Bár négykezü — csak állat vagy,
Akinek van farka.

Am majomul is lehetne
Egy kis emberséged —
Az asztalról azért le is
Rántalak én téged.

Czo le! — majom az abroszról,
Amíg jó dolgod van —
Ha nem engedsz, a farkadat
Leharapom nyomban!

ÁLOM-ORSZÁGBAN.

(Képekkel a 232. és 233. lapokon.)

MAMÁCSKA, mamácska! szólt a kis Gyulácska, amint egyszer reggel rózsás vidám kedvvel ágyában fölébredt s a mamára nézett. Mamácskám, ha tudnád, hogy én most hol jártam!

— Ugyan hol, fiacskám? Feküdtél az ágyban.

— O dehogy! Az igaz, hogy vissza kerültem ágyamba, ahová este lefeküdtem;

de hidd el mamáskám, az már lehetetlen, hogy aludtam volna az egész éjjelen.

— Éj, hát mit csináltál?

— Messze, messze jártam, a gyönyörű, kedves, szép Alomországban. Alig hogy az este elkezdtem szunnyadni: hallom, a nevémen szólítgat valaki. Fölnézek, hát ekkor jaj de furcsát látok! Hálósipkás piczi kis emberke áll ott, nyája-

san mosolyog alázatos képpel s kézi lámpásából nagy fényt terjeszt széjjel.

— Ki vagy és mit akarsz? kértem csodálkozva.

— Messzi földről jöttem, izenetet hozva, felelé szeliden. Az álom tündére kéret, hogy vendége légy a mai éjre. Veronka és Palkó, Gizi, Laczi is jön, és a szomszédokat is mind, mind felköltöm.

Szétnézek — csakugyan! Mindnyájan mozognak. En is intek tehát a Czoczó lovannak — azaz hogy fölkapom s szaporán indulok, mert hát szivesebben járok mégis gyalog.

— Csak utánam szépen! szolt a kis emberke. S csapatunkat pompás utakon vezette. Puha párnákkal volt az utunk kirakva. Mentünk, mentünk, s mégsem

voltunk elfáradva. Egyre följebb-följebb másztunk, kapaszkodtunk s végre két gyönyörű tündér előtt álltunk.

— Ide, ide tessék! hivogattak szépen. Álomhon kapuja most nyilott meg éppen. Ki ahogy töltötte a mult nap óráit, éppenségesen oly jutalom vár rá itt.

Bementünk. Jaj de szép az az Álomország! Különb ám mint itt a Földön a valóság. Ami itt csak óhaj, ott mindjárt betelik; csakhogy mégsem örült ám ennek mindegyik.

Az én fa-lovacskám futott, mintha élne; lovagoltam rajta, egy csöppet sem félve; Veronka Viczája beszélgetett, sétált. Palkóból hirtelen huszárezredes vált. De Gizinek torkán akadt egy nagy körte, Laczi pajtás pedig nyakát majd kitorste, mert Gizi torkos volt, Laczi pedig vásott, s ott is tilos helyre, a toronyba mászott. Nekik nem is tetszett a szép Álom-ország.

— Itt is van baj, csak úgy, mint otthon, azt mondták.

Ekkor elő lebbent az Álom tündére s csókot nyomott egyik-másiknak képére. És szólt:

— Ne higyétek, hogy tán én büntetlek avagy jutalmazlak. Én mind, mind szeretlek. Egyformán fogadlak be az országomba, egyformán ringatlak el édes álomba. De sorsát magával hozza kiki ide. Aki tisztá szívvél, derülten pihen le, arra édes, kedves álom-képek várnak. De aki jó hasznát nem vette napjának, azt éjjel is bántja lelkiismerete és álma is rémes képpekkal van tele.

„REPÜLJ CSEREBOGÁR, SÁRGA CSEREBOGÁR!”

— Egy libapásztor-leányka története. —

I

AZ ÁLLATOKAT egyáltalán szeretem. De a szeleburdi cserebogarat különösen nagyon szeretem. Főképen kedves nekem az az egy, melyet papirosbul ácsolt szekerkébe fogtam be, meg az a másik, mely a művészetre mutatott nagy tehetséget: tudni illik — remekül rajzolt tintába mártott lábacskaival.

Hát még az a harmadik, a Zsuzsika cserebogara!

Kicsoda az a Zsuzsika? Hát a tanyásék kis leánya: egy vézna, vadóc kis teremtés, lenszínü hajjal, aki mindenkit felülmul a játékban. És milyen volt az öltözete! Kalap és czipő nélkül, egy zsákforma ruháskában, kezében fűzfa-vesszővel őrizte a libáit. Irigyeltem ezt a Zsuzsikát. Meztaláb járni, fekete zab kenyeren élni: ez volt vágyaim netovábbja. De midőn egyszer

megpróbáltam — oh, mily csalódás! Lábam megdagadt s a gyomrom megromlott bele. Így aztán nem is voltam sokáig paraszt kis leány.

— Húzd fel a czipőidet és menjünk cserebogarat vadászni! — szólt egy napon hozzám Zsuzsika.

II

Elindultunk.

Szebb tavaszi napot kívánni sem lehetett.

A madarak csicsergése, a bogarak zümögése betöltte a levegőt s a kék ég könnyű bárány-felhővel tisztán mosolygott a vadvirágos rétre. Zsuzsika pedig, amint csak a kicsi torkán kifért: teljes erejéből dalolta, hogy:

Cserebogár, sárga cserebogár!

Ekkor — oh, mily öröm! — egy fecskétől üldözött cserebogárka a mellettünk elterülő repce-táblában tünt el.

— Hamar! Utána!

S csakhamar ki sem látszottunk a sárga virágok közül. Ott benn egész raj dolgozott. Egy csapással kettőt fogtunk meg. S minő szép példányokat fogtunk! Fényes páncéljuk volt s jól kifejtett csápjuk. Valódi gyönyörűség volt reájuk nézni. Mialatt csodáltuk őket, egyszerre a nap letűnt, az égboltozaton két felhő verődött össze, majd hűvös szél támadt s leestek az első cseppek.

— Hamar az almafa alá!

Rossz menedék-hely volt ez a virágos fa. Az eső keresztül szitált lombjában, ágain úgy, hogy nemsokára az alattunk levő pocsolyában ázni-fázni kezdett a lábunk. Majd a folyton meg-meg ujló szél egy-egy almavirágot fújt bele a vízbe.

S valahányszor ott úszott-forgott egy, Zsuzsika így sóhajtott fel:

— Megint egy almával kevesebb!

Hogy didergett ilyenkor az a vézna kis teremtés, esőverte vékony ruháskájában, mely alá, mint kotlós tyúk a fiait, apró libáit gyűjtötte össze! Mert a kis liba meg-sinyli az esőt. Az egyik kis állat még akkor is alig húzta magát, midőn az eső elálltával már elhagytuk az almafát.

Aggódva emelte föl a kis pelyhest a pásztor-lányka, hogy a saját testével melegesse. Pedig maga is ugyancsak fázott. A láz volt-e már ez — avagy attól félt, hogy a beteg libáért megdorgálják?

Mire haza értünk, Zsuzsika reszketett mint a nyárfa-levél.

III.

Másnap nem láttam Zsuzsikát, harmadnap szintén nem. Azt mondták: beteg, lázban fekszik. Megvallom, önző voltam, s nem akarván oly szép napon a kis beteg ágyánál sötét szobában ülni, nem kérdezősködtem többé felőle.

Gyűjtöttek a mezőn, a munkások vidám nevetését csak olykor-olykor hallám, midőn a friss szél hajtotta felém. Fülhegyezve s rövid léptekkel közeledtem; az apró bogarak, madarak elhallgattak közeledtemkor, míg mögöttem, mint gyors ütemben játszó zenészek, újból csicseregni kezdtek. A sok bogár is ide-oda illant a ragyogó napsugárban, közte de mennyi cserebogár!

Ma nincs szerencsém a bogarászáshoz, gondolám, pedig cserebogaram csúful és gyorsan pusztult el abban a katulyában.

Holnap elmegyek Zsuzsikához; hátha ide adja nekem az ő cserebogarát?

IV.

Másnap, amint fölkeltem, átsiettem a majorba. Senkit sem találtam otthon. A majoros, a majorosné s a felnőtt lányuk, sőt még az öreg nagymama is, már jókor hajnalban kimentek a mezőre, a kis beteget a jó Isten gondviselésére bizva. Az asszonyok messziről hallatszó vidám nevetése s a kaszák pengése vidám zeneként vegyült össze a szép tavaszi reggelen.

— Zsuzsika! mondám az ajtón keresztül.

Semmi felelet.

Benyitottam a sötét szobába.

Újból szóllítottam:

— Zsuzsika!

— Itt vagyok, mondá egy hangocska.

Ekkorára már szemeim is megszokták a sötétséget, s tapogatózva közeledtem a

nagy ágyhoz. Apránként sikerült megkülönböztetnem vékonyka testét s halvány arczocskáját, mely alig vált ki az elsötétített ágyból. Kissé fölemelkedett, hogy jobban láthasson.

Hogy megváltozott!... Ajka sápadt, arcza beesett. Szemei mintha tulvilági fényben ragyogtak volna.

Nem gondolya megváltozott színével, körül néztem. Észre vettem ágyán a cserebogarat. A kicsi rab friss nyárlevelek közt volt elhelyezve, első lábacskájára czérna volt kötözve, melynek másik végét Zsuzsika a kis ujjára göngyölytette rá.

— Húzd felre kissé a függönyt, hogy jobban lássalak, kért Zsuzsika. Nehezére esett a beszéd s közben pihegve lélegzett.

Hogy le akart hajolni, észre vettem vivódását. Fél kezével a szemét fogta be, a másikkal meg az oldalát nyomkodta.

— Jaj!... mondá nyögve.

V.

Nem törődtem vele mijér fájlalja. Csak a cserebogaron járt az eszem. De Zsuzsika is csak azon a cserebogárkán jártatta a szemét. Oh, a kedves kis állatkája! Milyen mohón rágicsálta a leveleket s mily kedves jelenet volt, midőn abba hagyva az evést, a nyakát kinyújtotta s fényes szárnyaeskáit teregette. Mintha csak gondolkoznék valamin. Majd ismét megnyugodott s újból az evéshez látott.

— Számolja a lépéseket, szeretne elmenni, mondá most Zsuzsika.

Csakugyan: gyorsított szárnyalással a kis szeles a függönyre szállt rá. De a czérna-szállal egyet rántott rajta s a bogár ismét vissza esett. Milyen fura! Csak úgy bolondultam ez után a cserebogár után. Jaj... ha mertem volna!....

— Ugy-e bár, okos állatka az én cserebogaram? kérdé a beteg lányka. Akarod látni mennyire szereti a muzsikát?

És Zsuzsika gyöngén, a hangját folytonosan elvágó gonosz köhögés miatt, rá kezdte, hogy:

Cserebogár, sárga cserebogár.

Azután megállt s kezét a szájára szorította, így akarván elfojtani a feltörekvő, fojtó köhögést.

Egy kis szünet után folytatta:

Nem kérdelem én tőled, mikor lesz nyár.

Nem mondhatta tovább. Szava elakadt, arczát vér futotta el a nagy megerőltetés miatt, kezeivel görcsösen kapaszkodott a lepedőbe s tágra nyílt szájával levegő után kapdosott. Aztán kimerülten hanyatlott vissza.

Egy kiáltás, egy zokogás... azután semmi többé. Élettelenül, mereven feküdt ott párnáin. Bizonyára elaludt, gondolám.

Alattomosan nyultam a cserebogár után, melynek bilincselő csérnaszálát megmervült keze elbocsátotta.

— Nekem adod? kérdelem. S feleletet sem várva, tolvaj módra lábujj-hegyen osontam ki.

VI.

A mellbetegség hamar végez.

A mezőről uzsonna-tájt haza térő majoreliek már halva találták Zsuzsikát.

Este minálunk is beszéltek róla s én kíváncsian kérdelem:

— Mi fog Zsuzsival történni?

— Teste a földbe, lelke az égbe megy, felelé édes anyám búsan.

De ő vele magával mi fog történni? tünődtem magamban, midőn kérdésemre egyéb magyarázatot nem mertem kérni. Evvel a gondolattal aludtam el.

Másnap különös dolgokat láttunk: én, meg a cserebogár. Az én kedves kis rabom még akkor is a gomblikamba volt oda kötözve czérna-szállal, melynek alsó végén kapálózott. Láttuk amint az asztalos leszögezte azt a nagy katulyát, melyben feküdt Zsuzsika, fehéren mereven és némán; s velem volt akkor is, midőn jöttek a fehér-ruhás leánykák, Zsuzsikának egykori pajtásai. Oh milyen szép májusi nap volt az, s milyen mosolygós kék volt az ég! A fecskék csicseregve villantak szerte az éltető levegőben s a himes mezőn a méhek zümmögve bódultak virágról virágra.

VII.

A menet megállt.

Mi fog most történni?

Kis leányok és fiuk, öreg és fiatal emberek csoportosan álltak a pap körül. Ugy tettem, mint a többiek. Aggódva, bár nem igen tudtam miért, tágra nyílt szemmel néztem azt a keskeny s rövid árkot. S mert körülöttem sirtak, sirtam én is.

Egy ember lehajolt és Zsuzsikát, aki abban a nagy katulyában feküdt, leeresztette a keskeny árokba.

Most dübörögve hullott le rá a föld.

— Jaj!... a cserebogaram!... kiáltám.

Kiszabadult az én rabom, s fölszállott a magasba.

Néztem hogy repül följebb följebb s mind följebb.

Ki tudja? gondolám. Én azt hiszem, megtalálja oda fenn a Zsuzsika lelkét.

Pouillon francia eredetije nyomán fordította

Lusztig Margit.

PISTIKA.

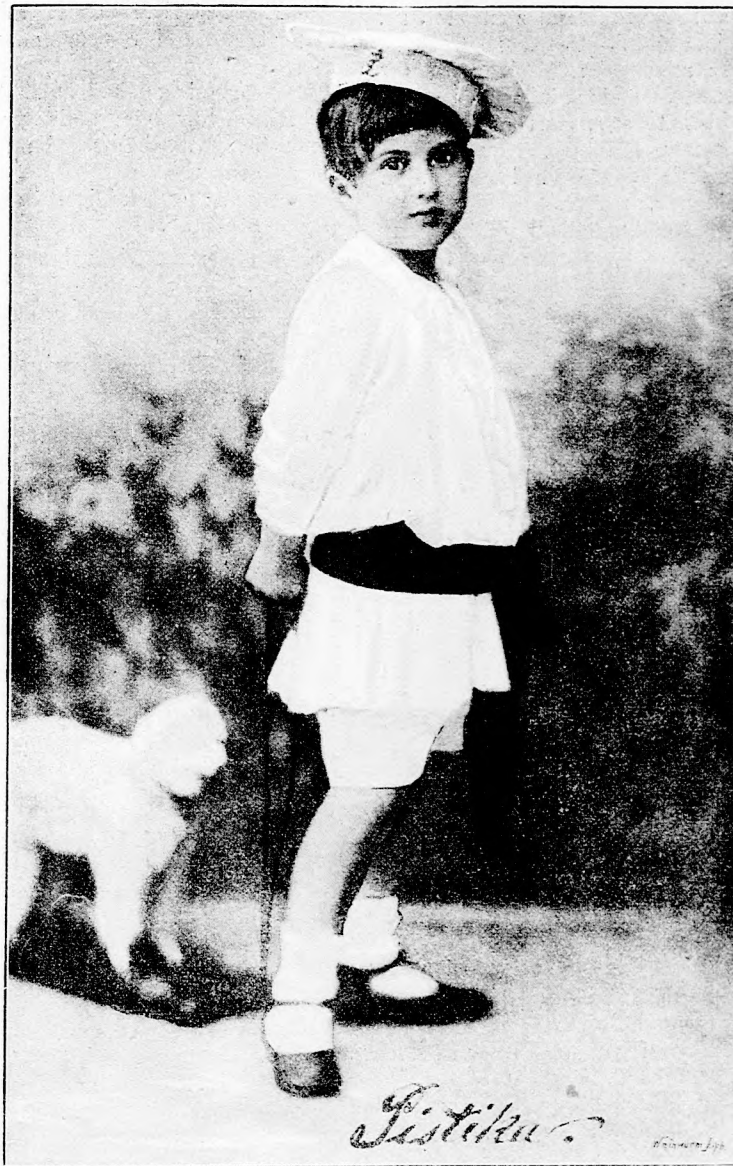
(Képpel a 237. lapon.)

ÉN vagyok a Pistika,
Édes anyám kis fia.
Kis testvérkém nincs nekem —
Az »egyetlen gyermek«-nevet
Már öt éve viselem.

Ó, beh nagyon is szeret
Az én anyám engemet!
Mondván édes szavakat:
A szemével, a kezével,
Lelke minden erejével
Engem őriz, támogat.

Engem őriz, támogat,
Ő viseli gondomat;
Meg sem is hálálhatom.
Az az én nagy boldogságom
Ha örömét láthatom.

S mi csillantja meg szemét,
Mivel szerzem örömét?
Ha látja, hogy Pistika
Az ő kedves, engedelmes,
Szorgalmas, hű kis fia.

PISZTIKA. (Lásd a 236. lapon.)

A MEGBOSZULT KALARÁBÉ.

EJNYE no! Mi csiklandoz ugy? Juj!
Most jobbról... Most meg balról!...

Egy kövér nagy kalarábé sikongott így és váltig szeretett volna hátra tekinteni; de hát ezt nem tehetette, mert nagyon erősen oda volt nőve a földbe.

— Ne tréfálgatok már no! szólt újra. Nagyon csiklandós vagyok.

— Dehogy tréfálunk, szólt jobbról egy éhes nyuszi. Mindjárt megérzed, csak ezt a kemény bőrödöt keresztül rágjam.

— Ne is sikoltozzál, szólt balról a másik. Ugy is hiába; jól tudod, hogy a te szavadat nem hallja, nem érti senki.

— Jaj ti gonoszok! Hát meg akartok enni?

— Körülbelől eltaláltad.

— Oh! Oh! Jaj nekem, mit tegyek? Én szerencsétlen kalarábé! Védekezni sem tudok és elfutni sem bírok!

— Már biz' itt nem segít rajtad semmi, mert a hatalmasabbak mi vagyunk. No, de vigasztalódjál: akkora vagy, hogy meg sem ehetünk egészen.

— Oh, de csuffá leszek. Mit mond a gazdám, aki olyan büszke volt rám!

— Az nem a mi gondunk, hehehe! Mi csak arra gondolunk, hogy belőled jól lakjunk.

— De mért éppen én belőlem? Kedves jó nyulacsókák, lássátok: ott a mezőn annyi jó kövér füvecské van, abból is jól lakhatnátok. Legyetek irgalmasak hozzám! Ugye

ti is szeretitek, ha nem bántanak benneteket.

— Epp azért! Minket az emberek üldöznek, hát most mi rontjuk meg az ember örömét.

— Nem jól gondoltok, bizony nem jól! Hiszen tolvajság, amit tesztek. Eljön a gazdám és megbüntet. Ki rosszat tesz, rosszat arat.

— Jól van: te csak jajgass és ijesztgess, mi meg lakomázunk.

És a két nyuszi vigan lakomázott, ahogy csak fért belé; a szegény kalarábének pedig potyogtak fájdalomában a könnyei.

— No, mára elég. Nagyon jó volt. Holnap vissza térünk, mondák végül a nyuszik.

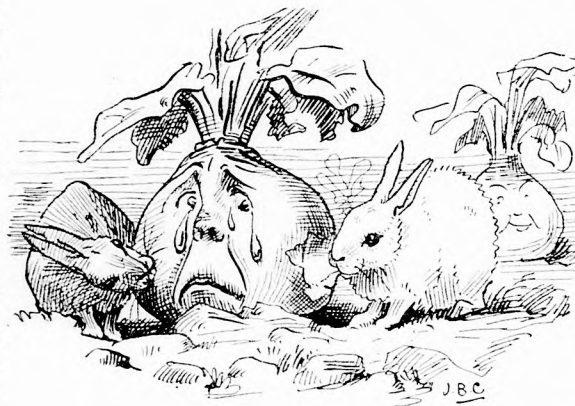
— Oh, a falánk gonoszok! sóhajtá ájuldozva a szegény kalarábé. Lyukat ettek mindkét oldalamba! Holnap tövig fölfalnak! Már belőlem soha sem lesz a gazdám asztalán finom töltött kalarábé!

Másnap reggel ott járt a gazda

és látta a bajt, de azért hagyta a félholt kalarábét.

— Ah! Már arra sem tart érdemesnek, hogy kitépjen innen, hogy legalább csufágnak ne lennék itt, sohajtá a kalarábé.

Igenis, ott hagyta, nagy öröme a két torok nyuszinak. Ezek másnap este is eljöttek, hogy a lakomát folytassák. De alig fogtak hozzá, két lövés dördült gyorsan egymás után s mind a két nyuszi holtan terült el a földön.

... A KÉT NYUSZI VIGAN LAKOMÁZOTT.

A MÓKUS ÉS A NÉGY MADÁRKA.

— A »Kis Lap« 21-dik színes műmelléklete. —

LÖNT az ágon ült a mókus, nem messze tőle pedig másik ágon négy kicsiny madárka. Jó kedvű volt a mókus, de a négy madárkának bizony inkább busra hajlott a kedve; és amelyik dalolt is, meglehetősen szomorú nótát zengett.

— Rég emult a szép nyár, jó részt már az őszi is! A nap csak mosolyog, de alig melegít! Még csak egy kis idő és itt a csikorgó tél, nekünk a szenvedés, inséges szomorú ideje!

A mókus épp javában rágicsált egy jó édes dión s félig gunyosan mondá:

— Ugyan mit siránkoztok? Hiszen az őszi az esztendő legkedvesebb szaka. Hyankor már egészen érett a dió, a mogyoró, ez pedig mind nagyon jó.

— Jó neked, de mi nem vehetjük hasznát. Nincs magocska bogaracska, nekünk pedig ez való.

— Nincs? De ugy-e volt? Hanem persze, ti is afféle könnyelmű népség vagytok, a bőség napjaiban nem gondoltok a jövő szűk napokra. Lám, én nem csak most élek jól, hanem egész télen is, mert tele hordom az éléskamrámat. Jöhet a tél, bőség van nálam akkor is.

— Valóban szerencsés vagy, hogy teheted. De oh! nekünk nincs módunkban, nincsen hozzánk való képességünk, azért busulunk is. Am ha te olyan gazdag vagy, bőségedből egy-egy morzsát juttathatnál minékünk.

— Ohó! Persze! Van eszemben! Már abból csak magam eszem.

— Pedig nemes cselekedet, a bőségből juttatni a szegényeknek.

— Meglehet, meglehet, de nekem kellemesebb ha magam élvezem. Egy szó mint száz: kedves barátocskáim, nekem a tél is szép idő s ha ti busultok és koplaltok, az csak a ti bajotok, de a szép havas, friss telet ne vádoljátok.

S a fősvény és elbizakodott mókus vígan odább szökött.

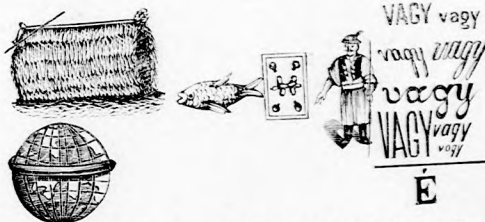
A tél megjött, el is mult, újra tavasz lett s a négy kicsi madár megint ott találkozott azon a fán. Csakhogy most vígan csattogtak. A másik ágon meg a mókus ült, de éppenséggel nem oly hetykén, mint egykor. Bágyadtan támolygott és irigyen nézett a kicsi madarakra.

— Ej, de jó kedvetek van! mondá. Talán bizony csupa farsang volt a tél, melytől annyira féltetek?

— No, nem éppen, de olyan rossz sem volt, mint előre hittük. A házak közelében mindig akadt hulladék és mindenfelé vannak jó gyermekek, kik morzsát szórnak az éhes madárkáknak. Kiteleltünk szépen. De ni! Rajtad bizony nem látszik meg a nagy bőség, mellyel dicsekedtél! Olyan sovány vagy, mint valami inséges éhező.

— Ah, kedves madárkák, az is voltam én nagy ideig, a hosszú, kegyetlen tél dereka óta! Elbizakodtam kincseimben, nem hittem, hogy azok veszendőbe is mehetnek. Emberek jöttek tüzelő fát vágni és kivágták azt a fát is, amelyen én laktam. Jó szerencse, hogy pusztá életemet megmenthettem, de a szép dióimat megtalálták, elvitték s én azóta, ah!... majd meghaltam az éhségtől s elgyöngülve alig bírtam elviselni a tél szörnyű hidegét. De nem is fogom többé hetykén gunyolni a szegényeket, akik félnek a zordon tél inséghezó napjaitól!

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő díszes munkát:

„Gyermekek Könyve.”

Kemény díszkötésben 30 színezett képpel s egy körrajzzal.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLV. köt. 13-dik szá-
mában közölt képrejtvény megfejtése:

Elefánt.

Helyesen fejtették meg: Szöllősy Aurél, Than Ervin, Fischer Erzsike és Lajos, ifj. Bolyó Károly, Springer Stefania, Kiss Sári és Lajos, Kohn Tercsi, Mangold I. (nevedet jövőre ird ki egészen, mert másképp nem közölhetem, F. b.) Zsarnóczay Ida, Bauer Elza, Müller Ilona, Volarich Iluska és Imike, Szájbély Lenke, Badics József, Kohn Berta, Schreyer Endre, Kövesy Rudi, Krausz Gizike, Póka Ágneska, Vizslovszky Katicza, Babó Ida, Hieronymi Mariska, Gömörly Mariska, Patterson Margit és Orsolya, Szatmáry Emma és Vilma, Fischer Ilona, Biasini Domokos, König György és Dénes, Velencei Tiborka, Matuska Péter és György, Márkus Boriska, Riedl Ilonka, Engelmann Jenő, Jaulusz Ella, Fülöp Etelka és Menyhért, Teszák Irén, Nagy Sándorka, Szilasi Emília, Neumann testvérek, Tóth Pista, Frankl Paula, Grünfelder Ferencz, Divéky Adorján, ifj. Kovács István (kinek az írása? F. b.) Máder testvérek, Kemény Irén és Béla, Péchy Lenke, Taub Ilonka, Magassy Jenő és Zoltán, Hirschler Jolán, Brüll Mariska, Hollaki Leo, Zsoldos Miklós, Strasser Pál, Kerdl Dezső, Kovalcsik Béla, Zengő Ákos, Tipka Erzsike és Péterke.

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörténtvén, nyertesek lettek *Patterson Margit* és *Orsolya*, *Budapesten*, kiknek a jutalomkönyvet (*Tammenburgi Róza*, elbeszélés a lovagkorból, képekkel) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« XLV. köt. 12-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Tichl Leona, Jaulusz Ella, Kolozsvári »Mária Valéria«-leány-árvaház növendékei (Dunki Mari, Erdélyi Vilma, Bedő Juli, Késmárki Anna, Brád Róza, Pap Mari, Király Róza, Lőrinczi Juli, Ajtai Ida), Klugmann Vilmos, Moesz Izabella és Ilonka, Kemény Irén és Béla, Zsoldos Miklós.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA

Mayer Hedvig. Szívesen beleegyezem a változtatásba, mely alapján nem lényeges. Örvendek az életjelnek. Ha arra visz utam, bizony beszólok a kedves, vendég-hívó hajlékba. — Berger Lujza. Magam nem ismerek, de forduljatok Lampel R. (Wodiáner F. és fia) könyvkereskedőkhöz (Andrássy-ut) akik bizonyára a legjobbat fogják nektek ajánlani. — Hendrich Gáborka. Hogy arról a helyről, ahol te lakol, semmi érdeket sem tudsz írni? — ne hidd azt, Gáborkám. Semmi

sem érdeketlen. Hiszen az egyhangu rónában mennyi csodás szépséget tudott fölfedezni a nagy magyar költő Petőfi Sándor! Persze, hogy ő, az ő nagy művészetével, megszólaltatja még a némaságot is. De annyi mégis bizonyos, hogy nincs az a jelentéktelen pontja a földnek, melyről valami említésre méltót föl ne lehetne jegyezni. Fődolog az, hogy nagyot ne akarj mondani. Csak úgy írj le mindent, amint látod. Különbben ne hidd, hogy »könnyű azoknak, akik a nagy városban élnek.« Nem oly könnyű dolog p. o. leírni a magyar fő- és székes várost. Azért hát csak bátran fogjál bele a ti szerény falucskátok leírásába. — **Martine**. Még el nem olvastam, de bízom benne. Ha, amint reményiem, beválik: még képet is rajzoltatok melléje. — **Müller Erzsí**. Megint azok a kedvesen esábitó hangok: ősz nap bánatos fényében sárguló s pirosodó lombok, költöző madarak, az erdőben vadak csörtetése, puskák ropogása, messze csillanó vizek, feléren villanó tanyák, meg a gulya, a csorda, vidám munkás leányok danája, estenden haza térő béresek csördítése, az áhítatra intő esteli harangszó, meg ezer bája a magyar pusztai életnek. Ne nagyon hívogass, mert igazán egyszer csak lecsapom ezt a rossz vas tollat s beállítok a ti kedves, vendéglátó házatokba, ha csak a kabátom szélébe nem ragaszkozik az a mérges arcu alak, amelynek a neve »Muszaj«. Hogy a dobsinai jégbarlangot, ezt a ragyogó csudát láttad, annak örvendek, mert én is csuszáltam benne nyár derekán több évvel ezelőt. De legnagyobb öröömre szolgál, hogy iskolai osztályzatod olyan kitűnő. Nem is vártam tőled másképp. Munkáskádát az első díjra fogják-e érdemesíteni bíráid, én nem tudhatom, mivel a szavazás titkon fog megejtetni. De annyit mondhatok, hogy, neked ügyesnek is, félelmes versengő társaid vannak. Hanem bizni bízhatol. — **Zerkowitz testv**. Bőlnak azt üzenem, hogy szívesen veszem közeledését s megszólítását. Rudolf (és nem Rezső, mert ez csak amolyan mondva csinált név) — tehát Rudolf rajzai nekem tetszenek. Tudom, hogy másolatok; de ezekben is sok ügyesség s a mesteri eredetinek hű megfigyelése látszik. Különösen sikerült az a rajz, mely egy édes anyát tüntet föl gyermekével. Ezt ki is adnám, ha tussal, vagy *fekete* téntával volna megcsinálva. Hogy élvezettedre szolgál a »Kis Lap« olvasása, kellemes tudomásul veszem. Édes anyátok köszöntését szívből viszonzom. — **Zsarnóczay Il**. Jó volna kérdéseted vagy kérésedet ismételned, mert hetek múltán, annyi száz levél olvasása közben és után, bizony nehéz egyre vissza emlékezni. Ird meg hát még egyszer kis lányom: mi a te kívánságod? — **Bienlauer (J) Inre**. A kacskaringós név nem igen olvasható. Ilyesmit csak ismert nevű személyek engedhetnek meg maguknak. Az első feladatot nem értem. A rejtvények közül a másodikat kiadnám, ha a vége (hal — húl) egyszerűbb volna. — *Több levélről a jövő számban.*